

for Staten, og ogsaa stemmende med Bornholms Interesse, at den eengang for alle tilstaaes en Capital, saaledes som det i det oprindelige Lovforslag er bestemt, og jeg skal saaledes tillade mig at stemme for Majoritetens Indstilling.

Ordføreren: Den ærede Taler meente dog, at der i den Capital, som skulde tilstaaes Bornholm, burde affortes Noget for den Godtgjorelse, som de havde vidst at tilvende sig for det herfra indførte Brændeviin. Dette vil jeg finde aldeles utilraadeligt. Derved kommer det omtalte Beløb ogsaa endmere directe i Beregning, og det er den aldeles ikke stikket til, fordi man ikke saa nøie kan vide, hvem der har havt godt af Summen, og deels er det ogsaa noget odiøst at tage Hensyn til den saaledes tilvendte Fordeel, som der i Grunden ikke er noget Ulovligt ved. Forsaa vidt en æret Taler (Tang) er kommen tilbage til at omtale det, at man vilde straffe Bornholm for den erhvervede Indtægt ved det nu indførte Brændeviin, medens Indførselen er fri og Brændeviinsafgiften endnu hviler paa Kjøbenhavn, saa maa jeg bemærke, at man ikke kan kalde det en Straf, idetmindste tænker jeg mig det ikke saaledes. Det er netop paa Grund af dette Forhold, som det er blevet oplyst, det Nødtigste at give Bederlag til Bornholm for 10 Aar, fordi man saa er aldeles fri for at tage Hensyn til dette Forhold, hvorimod man, naar man vil give en Capital eengang for alle, ikke godt kan Andet end tænke derpaa, og saaledes, som en æret Taler bemærkede, komme til at ønske et Afdrag i Capitalen. Det er vistnok ikke rimeligt, at Brændeviinsproductionen paa Bornholm for det Første vil aftage, paa Grund af, at de mindre Brænderier ifølge denne Lov ville gaae ind, thi det maa jo sees af den tilsvarende Paragraph, at det er alle Smaa-brænderier tilladt at beholde deres mindre Kar, saalange de endnu ere brugbare, hvorimod det kun er bestemt, at ethvert Kar, som anskaffes fremdeles, ikke maa være mindre end 8 Edr. Det er derfor jo rimeligt, at alle Smaa-brænderier, som det kan være fordelagtigt at vedligeholde, vil man vedblive at drive (Krabbe: Det kan man ikke!), og Brændeviinsdrifningen

saavel som Brændeviinsproductionen vil af denne Grund ikke indskrænkes.

Kirck: Den ærede Ordfører har endmere beslyrket mig i den Formening, at det vil være i Statens Interesse, at tilstaae Bornholm en vis Capital i Godtgjorelse for Afstaaelse af den Rettighed, der hidtil har været den til Deel. Han har meget rigtigt bemærket, at det er de mindre Brænderier tilladt at beholde de Kar, som de have, og det er ogsaa Noget, som, da jeg læste det, stod klart for mig, at Regjeringen havde meent derved, at de ogsaa kunde vedblive at tilvirke i samme Maal eller Overmaal, hvad man nu vil kalde det, som de hidtil have gjort. Jeg skulde have udtalt mig meget uheldigt, hvis jeg har sagt, at man skulde tage Hensyn til de 19,000 Rbd., som nu ere indbundne ved Udførsel af Brændeviin til Bornholm, at der skulde tages Hensyn deraf til, hvad angaaer den Sum, man vil tilstaae Bornholm. Det har aldeles ikke været min Mening, og jeg troer heller ikke, man vil see, naar man engang kommer til at læse Tidenden, at jeg har yttret Sligt. Jeg har nemlig meent, med Hensyn til Størrelsen af Summen, at man bør overveie, hvorvidt det muligen kunde være for høi en Sum, der blev tilstaaet Bornholm, nemlig de 203,600 Rbd., som i Lovudkastet er nævnt. At man skulde tage Hensyn til alle Omstændigheder, det er afgjort. Det er mig endnu ikke bekendt eller oplyst, hvormeget Indtægten ialt vil blive af Brændeviinsproductionen paa Bornholm, men det er, som jeg har tilladt mig at anføre, temmelig vist, at Brændeviinstilvirkningen ikke vil aftage synderligt, og som Følge deraf Indtægten blive nogenlunde den samme som Godtgjorelsen, eller større, saa at Staten i en Arrække af 10 Aar rimeligvis vil kunne indvinde en heel Deel af Capitalen, om ikke det Hele, som den nu tilstaaer i Godtgjorelse.

Da Ingen videre ønskede at yttre sig, gif man over til Afstemning, hvorved:

1) Forslag af Udvalgets Majoritet: Hansen, Tang, Knudsen og Krabbe:

At § 5 udgaaer og ifødetfor samme optages i Loven en § saalydende:

Bornholm og Læsø tilstaaes et Bederlag af respective 203,600 Rbd. og 17,400 Rbd.,